

Večernik

Leto II. (IX.), številka 183

Maribor, ponedeljek 13. avgusta 1928

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifi

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Radićeva pot v večni dom

Kraljevski pogreb velikega učitelja in voditelja kmetijskega naroda

Zagreb je bil minulo soboto in nedeljo pozorišče dogodkov, ki se doživljajo le vsako stoletje po enkrat. Bil je mravljišče, v katerem je vrvelo življenje stotisočglavih množic, ki so jih bruhalo vlaki in ceste, katere vodijo od vseh strani v Zagreb, in nikdar še ni kralj. Zagreb preživel tako velikih trenutkov kakor včeraj ob prišli pogrebu največji Hrvat. Umirali so tudi drugi veliki sinovi hrvatskega naroda, v Zagrebu in izven Zagreba. Deset velikih šteje hrvatski narod v svoji zgodovini: so to veliki biskup in državnik Grgur Ninski, veliki kralj Tomislav, junaški ban Ljudevit Posavski, zadnji hrvatski kralj Petar Svačić, kmetijski kralj Matija Gubec, oče ilirstva Ljudevit Gaj, veliki vladika Stroßmayer, narodni učitelj Ante Starčević, veliki mučenik Evgen Kvaternik ter oče hrvatskih kmetov in cele Hrvatske Stjepan Radić. Toda defiliranje mimo odra pokojnega Stjepana Radića v Seljačkem domu v Zagrebu nadkriljuje vsako človeško fantazijo. To je defilé vsega naroda, ki dostojanstveno, v globoki tugi in boli s solzami v očeh hiti od vseh strani države, iz kršne Črne gore, Dalmacije in Hercegovine, iz Bosne in hrvatskega Primorja, iz Like in plodne Slavonije, iz siromašnega Zagorja in nekoč bogate Vojvodine ter iz vseh drugih delov domovine. Da se zadnjič pokloni svojemu učitelju in voditelju svojega tela in duha. Na desetine kilometrov so tisoči in tisoči prepotovali peš, da ga vidijo še samo enkrat, četudi le na mrtvaškem odru. Vso soboto in vso noč od sobote na nedeljo ter včeraj jutraj ves čas, dokler se ni začel pogrebni spreved, so neprestano defilirale množice v nepregledni povorki mimo njegovega odra, na katerem je ležal mirno in spokojno, s svojim značilnim nasmehljajem na licu. Poslavljali so se od njega stotisoči hrvatskega kmetijskega naroda s solzami v očeh. In da ste videli solze težke boli v očeh onih seljakov in seljakinj, ki so prispeli že prepozno in ga niso mogli več videti. Računa se, da je tekom sobote in tekom noči od sobote na nedeljo defiliralo mimo Radićevega odra do 200 tisoč ljudi. Zdelo se je skoraj kakor bajka, kako so kakor iz skrivnostnih sfer prihajale neprestano nove množice, ves narod. In v pogledu na vse to si mogel začeti domnevati, kaj je to, narod in njegov vodja in kaj je vera naroda v idejo in njeno zmago, kaj je moč naroda ter zaupanje in ljubezen do vodje. Ta vizionarni pohod stotisočev in ta globoka molčeča žalost, ta ena velika vera — vse to je moralo pretrpeti vsakogar in ga navdati s prepričanjem, da te sile naroda ni mogoče zlomiti, da te vere ni mogoče uničiti in da ni mogoče iz src tega naroda iztrgati ljubezni do voditelja in proroka, ki je oznanjal narodu novo dobo, dobo pravice, plemenitosti, poštenja, ljubezni, in kateri je v borbi za svoje nauke tudi daroval svoje življenje.

Pogreb

Včeraj jutraj na vse zgodaj so se pričele formirati skupine za pogrebni spreved po vseh ulicah in trgih okrog Seljačkega doma. Ob 10. uri so preselili krsto pred dom in jo položili v

mrtvaški voz, sam nadškof dr. Bauer je pa opravil cerkvene obrede. Dasi je bilo vsenaokrog na stotisoče naroda, je vladala pred domom grobna tišina. Raz balkon Seljačkega doma je najprej spregovoril prvi podpredsednik HSS dr. Vladko Maček, ki je izrekel slovo velikemu učitelju hrvatskega kmetijskega naroda in njegovemu voditelju, katerega je smatral narod za svojega nekronanega kralja. Predsednik KDK Svetozar Pribičević je v vznešenih besedah opisal politično delo velikega pokojnika, kojega ljubezen do Hrvatske je bila neizčrpana, ki je pa z enako ljubeznijo objemal ves jugoslovanski narod od Jadranskega do Črnega morja, ki ga je hotel videti, vsega združenega v eni veliki državi. Radićeve politične koncepcije so bile grandiozne in genialne človečanstvo, mirotvorstvo in bratstvo med narodi kot mednarodni ideal, jugoslovenstvo kot nacionalni ideal, kmetijska demokracija kot socialni ideal. Kot svoje največje delo je smatral ustvaritev Kmetijsko-demokratske koalicije. Ko je bila koncepcija za to formacijo med Radićem in njim dogovorjena tekem enourne konference, na katero sta se minulo jesen sestala po 10. letih, in ko so po konferenci novinarji vprašali Radića, kaj se je zgodilo, jim je odvrnil kratko, da sta se sestala stara prijatelja, a nova zaveznika. In na vprašanje novinarjev, kaj sta napravila, je odvrnil Radić: »Povrnili sva se k svoji mladosti«. Mučeniška smrt Štefana Radića pomeni smrt staremu nasilnemu državnemu redu, ki pod krinko jedinstva skriva gospodstvo enega dela nad ostalimi, istočasno pa pomeni njegova smrt vstajenje v novo življenje pravice in popolne enakosti in ravnopravnosti, za katero je hrvatski narod skozi veke težil in za katero se je pod Radićevim vodstvom boril z divno hrabrostjo. Govorili so še: dr. T r u m b i č, v imenu Zagreba načelnik H e i n z l, v imenu Slovenije dr. M a r u š i č iz Ljubljane ter zastopniki raznih drugih pokrajin.

Ob 12. uri se je razvila izpred Seljačkega doma nepregledna povorka, ki je korakala v četverostopih neprestano, vrsta tik za vrsto, 3 in pol ure. Na čelu sokolska konjenica, nato velike mase hrvatskega sokolstva, na stotine in stotine organizacij HSS in SDS z napisnimi tablam in zastavami. Samo povorka teh organizacij je trajala poldruge ure. Videli si tu vmes tudi na stotine in tisoče najlepših narodnih noš iz vseh hrvatskih krajev, slikovite, očarujoče. Videli si tu Liko, Dalmacijo, Kordun, Posavino, Zagorje, Slavonijo, Srem, Bačko in Baranjo itd. Sledile so razne druge skupine, bokeljska mornarica s svojimi starodavnimi arabskimi puškami na ravnih, s svetlimi džeferdari in bridkimi handžarji, dalje sinjski Alkari v svojih viteških nošah, potem nepregledna vrsta hrvatskega gasilstva, zastopstva oblasti in uradov, nepregledna povorka društev, kulturnih in gošpodarskih, meščanstvo in kmečki narod itd. Ob koncu je prihajal mrtvaški voz s krsto pokojnika, za njim Radićeva žena Marija z otroci in ostalo sorodstvo ter klub Kmetijsko-demokratske koalicije. Splošno se čeni, da je bilo v oficijelnem sprevo-

du nad 50.000 oseb, najmanj štirikrat toliko naroda pa je bilo zbranega ob straneh ulic, skozi katere je šla žalna povorka, tako da se splošno čeni udeležba na pogrebnih svečanostih na več ko četrt milijona duš. Gotovo pogreb, kakršnega je težko kedaj imel kak suveren. Morda je mogočna matuška Rusija k pogrebu svojega Ljennina poslala večje množice. Pripomniti je še treba, da so v sprevedu nesli okrog 1500 vencev, med njimi tudi krasen srebrni venec kralja Aleksandra, katerega so nosili štirje gardisti.

Veličasten utis doma in drugod

Kdor je včeraj v Zagrebu gledal te mase hrvatskega kmetijskega naroda, kdor je videl, da se je sprevednih svečanosti udeleževal ves hrvatski narod od najvišjega pa do najnižjega, kdor je videl v sprevedu korakati vseučiliškega profesorja in cestnega pometarja, je moral občutiti veličino tega dogodka v polnem obsegu. Narod se je poslavljal od moza, ki je težil za tem, da osvobodi široke sloje naroda od materijelnega robstva, izpod tujeja jarma; ki se je boril za to, da osvobodi seljaka in delavca in inteligenta od raznih izkoriščevalcev in zelenašev; ki pa v tej težki in brutalni borbi, katera pomeni skoraj borbo na življenje in smrt, ni pozabil tudi na višje cilje, na človeštvo, na pravičnost, ljubezen, na slogo in na mir; ki je učil samo vse ono, kar je dobro in plemenito in kar nas more dvigniti; ki je radi tega zapisal na svojo zastavo besede: »Vera v Boga in kmetijska sloga«. Za naš narod je pojem Bog vse ono, kar je lepo, pravično in pošteno, plemenito in vzorno: popolnost.

Zato smo včeraj razumeli, kako je mogel Radić ustvariti to silno organizacijo stranke, katera ga je včeraj s svojimi stotinami in stotinami organizacij spremila na zadnji poti. Razumeli smo, kako je s svojimi nauki vcepil v kmetijski svoj narod ono divno samozavest, ono vero v končno zmago pravice in enakosti, katera je sevala iz oči vsakega hrvatskega kmeta, ki je korakal v povorki. Radić ni ustvarjal stranke samo radi politične moči, ustvarjal je novo vero, novo veliko socialno gibanje, ki bi naj počasi obsegalo vse jugoslovanske narode.

In ravno tako smo mogli včeraj razumeti oni veličastni mir in vzorno disciplino, ki je vse te dneve vladala po vsej Hrvatski in zlasti tudi v Zagrebu. Nikjer nobene žal besede, nikjer nobenega vzklika proti komurkoli. Tako dela narod, ki se zaveda, da mora njegova pravična stvar končno doseči svojo zmago.

Stotisoči Hrvatov ter prečanskih Srbov in Slovencev so včeraj v Zagrebu molče polagali tiho prlasego, da v svoji borbi za pravico in poštenje sledijo naukom Stepana Radića in da hočejo v tej borbi vztrajati na pol, katero je začrtal. Beograd in njegovi vlastodržci so mogli včeraj videti, da je ves njihov odpor brezuspešen in da morajo prej ali slej zmagati dejanja, katere prvega nositelja in borca smo včeraj izročili materi zemlji.

Radićev naslednik dr. Maček

ZAGREB, 13. avgusta. Danes dopoldne se je vršila v sabornici svečana seja Hrvatske seljačke stranke. Na dnevnem redu je bila kot edina točka: Volitev novega strankinega predsednika. Po kratkem posvetovanju je bil soglasno izvoljen za novega predsednika Hrvatske seljačke stranke poslanec dr. Vladimir Maček, ki je takoj prevzel svoje mesto. S tem je postal dr. Maček avtomatično tudi predsednik Kmečko - demokratske koalicije. V zagrebških političnih krogih se zlasti poudarja, da so napačni vsi računi hegemonistov, če mislijo, da bo prišlo do razpada Kmečko-demokratske koalicije ali kakih notranjih sporov v Hrvatski seljački stranki.

Narodna skupščina odiše jutri na počitnice

BEOGRAD, 13. avgusta. Na današnji seji narodne skupščine je sporočil predsednik Kujundžić, da pride mesto pok. Stjepana Radića v skupščino Metko-Krkič. Nato se je vršila razprava o nujnem predlogu zemljoradnikov glede likvidacije agrarnih odnošajev v Dalmaciji, Vojvodini, Bosni in Hercegovini. Predlog je utemeljeval posl. Čeda Kokanović, ki je naglašal, da nam preti nevarnost, da nam bodo z ratifikacijo nettunskih konvencij zlasti v Dalmaciji glede agrarnega vprašanja vezane roke. Imenom vlade je minister dr. Angjelinović sprejel nujnost in se predlog takoj izročil skupščinskemu odboru.

Na popoldanski seji bodo sprejeti ostali nujni predlogi zemljoradnikov, jutri pa pride na vrsto še ratifikacija nettunskih konvencij, nakar bo skupščinsko zasedanje do jeseni zaključeno.

„Krasin“ zopet na delu

MOSKVA, 13. avgusta. Poveljnik »Krasina« je obvestil vlado, da bodo popravila na parniku končana še ta teden, nakar odpluje ladja zopet v Severno ledeno morje, da nadaljuje iskanje Amundsen. Rusi so namreč prepričani, da je Amundsen še pri življenju. »Krasin« je že opremljen z več novimi aparati in bo vrh tega vzel s seboj še nekaj strokovnjakov.

Tihotapstvo saharina

Saharin je v splošnem v slabem spominu in glasu kot medvojni nadomestek za sladkor, ker pa ima mnogo odjemalcev, med njimi tudi ponarejevalce vina in slabe sladoledarje, je povpraševanje po njem veliko ter tudi tihotapstvo zelo razvito. Oblasti od Zagreba do Dunaja se že nekaj dni bavijo z veliko tako tihotapsko zadevo. Tihotapci so organizirali za uvoz in razpečevanje saharina veliko in dolgo verigo, katere člene je tvorilo tudi precej železniških uslužbenčev — naših in avstrijskih. Prve so zasledili v Zagrebu in sedaj se vrši preiskava po vseh važnejših krajih proge in tako tudi v Mariboru. Včeraj je zopet dala policija asistenco finančnim organom za neko hišno preiskavo. Našli so več ducatov škatljice saharina ter precej avstrijskega cigaretnega papirja in stročnic.

Otvoritev brzjava in telefona Gorje pri Bledu.

Dne 4. avgusta je bila pri pošti Gorje pri Bledu otvorena brzjavna in telefonska strelja.

Glavna skupščina jugoslovanskega učiteljstva

POD MOGOČNIM UTISOM RADIČEVE SMRTI. — VIHAREN ZAČETEK. MIREN-POTEK IN ZAKLJUČEK.

Naravno, da se je tudi glavna skupščina jugoslovanskega učiteljstva vršila pod silnim utisom tragične smrti narodnega voditelja in borca Stjepana Radića. Za tri dni določen delovni program se je skrjal na en sam dan. Zato so se rešile le najnujnejše zadeve pred vsem tajnikovo poročilo, račun in proračun in par drugih zadev. Skupščina je bila pa kljub nastalim razmeram jako dobro obiskana, ter je ves dan kazal Maribor, zlasti še Aleksandrova cesta, izredno živahnost in vrvenje.

Radi prihoda popoldanskih vlakov, s katerimi je došlo še mnogo učiteljstva iz južnih krajev, je bila skupščina otvorjena ob 1/2 16. uri v navzočnosti kakih 400 delegatov v prostorni unionski dvorani in pred polnimi galerijami. Prav zanimiva za opazovalca je bila že otvoritev sama. Komaj je izpregovoril predsednik g. Vlado Petrović par besedi in hotel pojasniti vsled nastalih razmer izpremenitev programa glasom sklepa glavnega odbora, že se je oglasila spredaj ob levi steni postirana opozicija in mu vpadala z ostrimi in ironičnimi vzkliki v besedo. Vse je kazalo, da se bo skupščina tudi v Mariboru podala na v južnih krajih običajen pot vika, krika in brezplodnosti, kjer razmeroma majhna opozicijska skupina onemogoči veliki večini vsako uspešno delo. Toda energični predsednik se ni dal zavrniti na stranpot. S par krepkimi stavki je zavrnil opozicijske povdarjalce, da morajo pred veličastvom smrti utihniti vse strasti. Zakaj umrl je velik in za narod in državo zaslužen mož ki ni bil samo Hrvat, ampak tudi iskren Jugoslovian. Zato je žalost Hrvatov obenem tudi naša skupna žalost. In zgodilo se je res čudo! Nastala je hipoma popolna tišina in vsa skupščina je stoji poslušala posmrtnico Stjepana Radića ter mu ob koncu zaklicala enodušno: »Slava«.

Pod tem mogočnim utisom se je potem nadaljevala skupščina ter je po udanostni brzojavki kralju sprejela predlagano listo zastopnikov vseh poverjeništev v posamezne odseke. Skupščina je bila nato prekinjena in odseki so šli takoj na delo. Utis smrti narodnega velikana pa se je tudi med delom odsekov ni zabil. Zato je bilo po zopetni otvoritvi skupščine od 1/2 18. uri v dvorani in na galerijah dokaj mirno, čeprav je bilo število navzočega učiteljstva in delegatov še višje od preje. Vse je kazalo, da se bo skupščina končala celo brez vsakega najmanjšega incidenta in nenavadno hitro, dasi se je prej govorilo o zasedanju v pozno

noč. Zakaj poročilo prvih dveh odsekov se je odobrilo brez vsake debate. Nato je prišlo na vrsto poročilo finančnega odseka. Opažalo se je, da bo šlo tudi to važno poročilo isto pot. Treba bi bilo predsedniku le dati na glasovanje, in gotovo bi bilo sprejeto istotako brez debate. Uivdevni predsednik je upošteval, da je koristno in potrebno dati ljudem nekaj duška in prilike razgovora. Zato je odredil na veliko začudenje opozicije razpravo, ki se pa ni vršila samo o finančnih, temveč tudi drugih vprašanjih, ki teže naše učiteljstvo in zadevajo njegovo organizacijo. Tako n. pr. je bilo mnogo debate, o izvršenem vstopu našega učiteljstva v mednarodno učiteljsko federacijo in o zgraditvi domače učiteljske organizacije na novi, federativni podlagi, kakor je sprejelo ta pravica ravno slovensko učiteljstvo na letošnji pokrajinski skupščini, kar je naletelo na veliko začudenje pri centralistično usmerjeni večini učiteljstva po drugih pokrajinah.

Precej napeta je postala situacija, ko je stopil na govorniški oder voditelj opozicije g. Todorović. Mnogi, ki ga poznajo iz vsakoletnih skupščin kot silnega in brezobzirnega borca, so se bali, da bo ravno on zopet izprožil kakor vedno kar cel vihar. Zato so se oglašali številni protesti, da bi sploh govoril. Toda slednjič je g. Todorović le prišel do besede in izjavil, da hoče tudi on biti pod utisom žalostnih dogodkov kratak in ne preoster. In res je bil mož beseda. V kratkih besedah je obsodil postopanje vodstva in njegovo delo ter zahteval, da se mora vse delo in postopanje vršiti v duhu znane deklaracije slovenskega učiteljstva, ker sicer mora organizacija razpasti.

Izmed vseh številnih govornikov je pa žel slovenski delegat g. Hreščak največ odobravanja, pojasnjeval je namreč razloge, ki so privedli slovensko učiteljstvo do tega, da se je izjavilo za zgraditev stanovske organizacije na federativni podlagi. Na ta način je dino možno preprečiti, da bi se zanašali domači spori posameznih poverjeništev pred skupni forum, kjer onemogočajo vsako uspešno delo že celo vrsto let.

V teku dveh in pol ure je skupščina absolvirala okrnjen program dokaj stvarno in mirno. Hrvati in odposlanci raznih poverjeništev so se že po noči odpeljali k pogrebnim svečanostim v Zagreb, večina učiteljstva pa je še ostala v Mariboru, si ogledala v nedeljo mesto ter priredila več izletov v bližnjo in daljno okolico.

Članice in člane pripravljalnega odbora za glavno skupščino UJU

prosim, da pridejo v torek 14. tm. ob 2. popoldne v šolo v Razlagovi ulici. Važna zadeva. Predsednik. —

V prid novi šolski delavnici na deški meščanski šoli bodo v torek, dne 14. t. m. od 14. do 18. ure v dekliški meščanski šoli v Cankarjevi ulici na prodaj razni predmeti, ki so jih izdelali učenci pri pouku. —

Pri borzi dela

je od poprej preostalo v evidenci 784 delovnih moči, novoprijavljenih je pa 180 in sicer 138 moških in 42 žensk. Potom borze išče torej delo 964 oseb. Službenih mest je bilo na razpolago: za moške 91, za ženske 30, skupaj 121, posredovanje je izvršeno v 78 slučajih; 61 moških, 17 ženskih mest se je zasedlo. Zaposlilo se je največ viničarjev (15) in mizarjev (10), druge stroke pa po 1, 2 do 5. Najbolj so se sprejemali mizarji, kolarski in mesarski vajenci. Ženske so najlojše dobile službo kot dekle, kuharice in šivilje perila.

Objave za polovično vozno ceno dijakov
Dijakom, ki po dokončani osnovni ali srednji šoli prvič potujejo zaradi vpisa v srednjo ali na visoko šolo, bodo po odredbi generalne direktcije drž. železnice izdajale »objave« za polovično vožnjo, ki so predpisane v zdaj veljavni potniški tarifi, upraviteljstva tistih osnovnih odn. srednjih šol, kjer so ti dijaki dokončali svoje doterdanje šolanje. —

Ustanovitev fonda za zdravstveno zaščito učencev.

Ministrstvo narodnega zdravja v Beogradu naroča na podlagi finančnega zakona za 1928-29 vsem ravnateljstvom srednjih in njim sorodnih šol (učiteljskih itd.), da pobirajo pri vpisu za šolsko leto 1928-29 od vsakega gojenca 20 Din za ustanovo fonda za zdravstveno zaščito učencev. To takso mora položiti pri vpisu vsak gojenec, razen siromašnih. Šolska oblastva morajo te takse izročiti po preteku 15 dni »Državni hipotekarni banki v Beogradu« in ministrstvu predložiti seznam plačujočih in siromašnih učencev. Z ozirom na navedeno naročilo opozarjam, da si do vpisa za šolsko i. 1928-29 vsak učenec, ki je siromašen, priskrbi potrebni premoženjski izkaz, potrjen od davčne oblasti in županstva. Te izkaze hrani šolska oblast v arhivu v svrhu eventualne revizije. — Ravnateljstvo drž. mešč. učiteljskega v Mariboru. —

Letalska prireditev v Celju.

V nedeljo, dne 19. tm. se bo vršila v Celju letalska prireditev s sledečim sporedom: Popoldne ogled razstavljenih aparatov. Popoldne: Grupno letenje in obrazovanje raznih figur. Metanje eksperimentalnih bomb na določeno mesto. Lov na balončke z aeroplani. Izvajanje vojnih vežb s težkimi vojnimi aparati. Letenje s pasadžirji. Zvečer: Vatromet, prosta zabava s plesom na letališču. Za prireditev velja kot običajno polovična vožnja na železnici. —

Iz Rogaske Slatine.

V nedeljo, dne 5. tm. smo imeli izletnike iz Maribora in sicer pevsko društvo »Jadrani«. Ko so si pevci in člani v mojem spremstvu ogledali zdravilišče in njegove znamenitosti smo šli v hotel »Triglav« in hotel »Pri solncu«, kjer so pevci zapeli par lepih narodnih pesmi. Pod košatimi drevesi vrta gostilne »Pri pošti« smo si privoščili prigrizek ter pili dalmatinca. Pevski zbor »Jadrani« je zapel več krasnih narodnih in umetnih pesmi med splošnim odobravanjem letoviščarjev, ki so petje poslušali. Pred odhodom so pevci zapeli pred gostilno pesmi »Mor je Adrijansko« in »Iz bratskog zagrljaja«. Številno občinstvo je navdušeno ploskalo, nakar so pevci dodali še celo kopico drugih pesmi. Splošno je presenetila letoviščarje vest, da je društvo iz Maribora. Med navdušenimi vzkliki poslušalcev: Živel »Jadrani« in živel Mariborčani so se prerinili pevci do avta, s katerim so se potem odpeljali v Maribor.

Nezgoda.

Iz Zg. Sv. Kungote nam poročajo: Tomič Marija, 65letna posestnica iz Zg. Sv. Kungote, je pri nesrečnem padcu dobila tako težke notranje poškodbe, da so jo morali prepeljati v mariborsko bolnico.

J. A. D. »Triglav« v Ljubljani.

Letošnji počitniški sestanek se bo vršil dne 8. septembra v Ptuj. Natančnejši spored bo pravočasno objavljen. — Odbor. —

Samomor v Ječi.

V celici jetnišnice okrogne sodišča se je v noči od sobote na nedeljo obesil 34letni Rudolf Zagoršek, ki je imel krajšo zaporno kazen. Pazniki so ga zjutraj našli obešenega na hladnem jermenu. — Vzroki obupnega čina niso znani.

Surovina.

Pred dvorišče špedicije v Melju je sinoči preklinjanje in razbijanje privabilo več ljudi. Hlapec F. je pretepal ob jaslji privezanega konja, da so udarci doneli ven na cesto. Stražnika, ki je posredoval, je grdo ozmerjal. Okrutni hlapec je trdil, da ga je konj ugrizel in da se ne pusti motiti pri »kaznovanju«. Za surovost in zmerjanje službenega organa bo klican na odgovor. —

Tatvine.

Nekemu Dunajčanu, ki si je ogledal frančiškansko cerkev, so neznanzi umovili odnesli nov klobuk, vreden 27 šilingov. Mož je položil klobuk na cerkevno klop, ko je hotel oditi, pa ni bilo klobuka nikjer. — V gospodinjstvi šoli šolskih sester v Melju je pa zmanjkalo neki gojeniki par nizkih čevljev. — Prijavljen je bil tudi vlom v neko prodajalno stare obleke. Prodajalna je v baraki in so vlomilci odtrgali desko raz okna. — Ponoči so stražniki na Aleksandrovi cesti ustavili nekega moškega, ki je imel kolo jako sumljivega izvora. Izgovarjal se je z dobro priložnostno kupčijo, je pa gotovo tatvina. —

Od Aero-kluba.

Upoštevaajoč neumorno delovanje kluba za čim prejšnjo postavitev velikega internacionalnega aerodroma, kojeva veliki gospodarski pomen je vsakemu razumljiv, so pristopili kot ustanovitelji s prispevki po Din 1000: Uprava državnega zdravilišča, Rog. Slatina in g. Mavro Sessler, veleindustrialec iz Zagreba. Dolžnost vseh pridobitvenih krogov bi bila, društvo moralno in finančno podpirati, da se ta velevažni projekt skoro uresniči.

Zadeva tvrdke E. Schipper na Dunaju.

Stranke, ki so prejele v zadnjem času in ki bodo morda še prejele od zgorajšnje tvrdke tožbe potom dunajskih sodišč, naj se zglase o priliki osebno v pisarnah Trgovskih gremijev v Mariboru ali Celju, kjer dobe važne informacije.

Rokovnjači

so se udeleževali predpreteklo noč v Hotinji vasi pri posestniku Francu Skrablu. Čudno spretno so morali zaklati dvoje svinj, da nihče ni slišal. Pri hiši so imeli to noč tudi mlatiče, ki so spali nedaleč od dvorišča, kjer so predrzni tatovi opravili klanje. Okrog krvavih mlak so bili sledovi bosih nog. Policijski pes je zasledoval to sled preko njiv in gozda proti Skokam tri kilometre daleč. Policijsko pomoč so klicali seveda malo pozno, ker so bile sledi že zabrisane. Zločinski poskus je bil izvršen tudi pri gostilni in še pri nekem posestniku. Zločinci so odprli hleve, svinje so jim pa ušle. Zjutraj so jih polovili domači. — Zločina so osumljeni cigani, ki so taborili v bližini.

Čistost pri uživanju sadja

je najvažnejša točka sadne sezone. Sadju, kupljeno na trgu, otipavajo najrazličnejše osebe ter se s tem prenašajo bacili, ki povzročajo bodisi notranje, bodisi zunanje bolezni. Zato naj velja od zdravnikov nešteto krat povdarjano pravilo: Pred uživanjem sadja, kupljenega na trgu, je treba isto dobro umiti in po možnosti olupiti. Zlasti otroci mnogo greše in starši potem ugibajo, odkod hraste okoli ust, zakaj boli malčka želodček in uganejo vse mogoče kombinacije, samo ne pridejo na to, da so to posledice uživanja neumitega sadja.

Družabni večer »Drave«.

Opozarjamo na družabni večer glasbenega društva »Drava« v torek dne 14. tm. ob 20. uri v veliki verandi Union. Sodeluje pevski zbor, godba in tamburaši Vstop prost.

Lajteršperk.

Pevsko društvo »Luna« priredi na praznik 15. avgusta na vrtu gostilne Požauko v Kaniških ljudsko veselico. Program obsega: petje, godbo, ples in razno zabavo. Začetek ob 15. uri. Vstopnina 5 Din. Ako je dež, bo veselica 19. avgusta. Vabi odbor. 1513

Graiolog in hiromant Wintery

iz Banata, ostane samo še par dni v Mariboru in sprejema obiske v hotelu »Zamorec«, soba št. 26. Wintery-eva delovanje je popolnoma znanstveno. 1532

Mariborski in dnevni drobiž

Statistika nedeljskih izletov

Pospesevanje tujkega prometa je v velikem interesu naših krajev, zato je bila nekaj lepa navada, da so se javnosti tedensko javljali številčni podatki gostov v vseh važnejših kopališčih in letoviščih. Že nekaj let se to iz neznanih (morda konkurenčnih?) vzrokov opušča, kar je pa škoda, ker bi marsikdo želel poznati frekvenco naših biserov.

Prav tako zanimivi bodo tedenski podatki naših izletnih točk v bližnji in daljni okolici.

Pretekla nedelja v popoldanskih izletih ni prišla v poštev za rekorde. Pohorje je bilo dobro obiskano, prav tako nekatero veselice v okolici. Kozjak je bil — kakor že letos običajno — prazen... Približna slika prve avgustove nedelje bi bila sledeča: Limbuš 150, Pekre 50, Radvanje 200 (veselica), Kamnica 50, Sv. Peter 30, Hoče 400 (veselica), Pobrežje 250 (veselica), Zrkovci 30; Bolfank 100, Mariborska koča 250, Ruška koča 200, Klopni vrh 50, Sv. Duh na O. v. 10 izletnikov, ki so se v dotičnih krajih ustavili. Mnogo Mariborčanov je krenilo na piknik preko gozdov in livad, število se pa ne da ugotoviti, prav tako tudi ne število onih, ki jih je vlak potegnjal v bližnje in daljnje kraje. Sigurno pa 25% Mariborčanov zapušča ob lepih nedeljah mestno zidovje. —

Šolska mizerija

Vskemu občanu je znano, da primanjkuje v Mariboru šolskih prostorov za meščanske in osnovne šole. Mnogo pa jih je mnenja, da trpi huje na tem nedostatku meščanska šola, in da se je treba v prvi vrsti ozirati na njo. Temu pa ni tako. Temeljno izobrazbo dobi mladina na osnovni šoli. Ni vsakomur možno posečati še meščansko šolo, zato pa mora biti skrb občine, da preskrbi za šolsko mladino tudi dovolj šolskih prostorov, da se otroci morejo prosto razvijati in že tam si prisvojiti za življenje potrebnih znanosti. Če tega osnovna šola ne doseže, tudi meščanska šola ne bo imela obstoja. Zato mora biti prva skrb za osnovno šolo.

Najhuje smo radi pomanjkanja šolskih prostorov prizadeti v magdalenskem okraju. Naša dekliška šola ima svoje razrede raztresene po vsem mestu. To otežava pouk, otroci ene rodbine se porazgube po mestu in so brez možnosti nadzorstva. Tudi ni prav, da imamo menjajoč dopoldanski in popoldanski pouk, ker nam to dela težkoče. Zato pozivamo občino, da zopet vzame to vprašanje v pretres in takoj ukrene potrebno za zidanje nove šole v V. okraju. —

Spominjajte se CMD

Sport

Teniško prvenstvo Slovenije 1928

Karl Hitzl (Rapid) prvak in Karla Hitzl (Rapid) prvakinja Slovenije.

Včeraj je bil zaključen trodnevni nacionalni teniški turnir za prvenstvo Slovenije, ki se ga je udeležilo 56 igralcev in igralk iz Maribora, Ptuja, Celja in Ljubljane. Zastopani so bili naslednji klubi: SD Rapid, ISSK Maribor, SK Ptuj, TSK Ptuj, SK Celje, SK Ilirija, Atena. Turnir, ki ga je priredil ISSK Maribor, je bil odigran na igriščih SD Rapid in ISSK Maribora.

Igralci so se plasirali naslednje: (I. gospodje posamič: 1. Hitzl (Rapid), 2. Gasparin (»Maribor«), 3. Bergant (»Maribor«), 4. dr. Blanka (Rapid).

II. dame posamič: 1. Hitzl (Rapid), 2. Stergar (»Maribor«), 3. Babič (»Maribor«), 4. Scherbaum (Rapid).

III. Gospodje v dvojic: 1. Hitzl - Blanke (Rapid), 2. Novak - Zajc (Atena), 3. Bergant - Zolger (»Maribor«), 4. Roglič - Babič (»Maribor«).

IV. Mešane dvojice: 1. Hitzl - Hitzl (Rapid), 2. Stergar - Gasparin (»Maribor«), 3. Berec - Zolger (»Maribor«), 4. Babič - Babič (»Maribor«).

Sodniško nagrado je prejel g. Evgen Bergant (»Maribor«).

MOLNP — službeno.

Za izbirno tekmo, ki se bo vršila na praznik v sredo 15. tm. ob 17. na igrišču ISSK Maribora, se določajo naslednji igralci: beločrni: Pelko; Unterreiter, Koren; Prevolnik, Kirbiš, Hreščak Just; Hreščak Gujo, Pavlin (Železničar), Terglec, Venko, Pernat Emil in modročrni: Kovačič; Barlovič, Kurzmann; Löschnig, Bröckl, Ronjak; Letnik, Kopčič, Pollak, Klipstatter, Starc; rez. Štrukelj, Wagner, Frangeš, Stauber, Vogrinec, Priveršek, Kožel, Konrad, Jurko. — Klubi jamčijo, da se navedeni igralci udeležijo izbirne tekme. Nenastop kakega igralca bo najstrožje kaznovan. Beločrne drese pripravi ISSK Maribor, modročrne SD Rapid in jih je najkasneje do 16. ure oddati prostorniku ISSK Maribora. Vso ostalo opremo da vsak klub svojemu igralcu. Nogometaši morajo biti pol ure pred tekmo v garderobi. — Vstopnina za to tekmo bo naslednja: tribunski sedeži 10 Din ostali sedeži 5 Din in stojišča 3 Din. — Vsak klub delegira po enega reditelja, službo pa imajo vsi gg. odborniki.

Finalna mladinska tekma

za pokal SK Ilirije se odigra v sredo na praznik ob 10. dopoldne na igrišču SK Železničarja. Kluba se ponovno opozarjata, da se morajo igralci izkazati pred tekmo s krstnimi listi. Sodniku je izročiti pred tekmo postavo moštcev, ki se mora najkasneje 24 ur po igri odposlati s sodniškim poročilom na naslov: E. Betetto, Ljubljana, Krsnikova ul. 3. Službo bosta imela gg. Breznik in Winterhalter. Vstopnina 5 Din in 2 Din. (Službeno iz M. O. L. N. P.)

Zaključek IX. olimpijade.

Včeraj je bila v Amsterdamu zaključena IX. olimpijada. Končna klasifikacija posameznih narodov je sledeča: 1. USA 407,5 točk, 2. Finska 389,5, 3. Nemčija 217; 4. Švedska 175, 5. Francija 135, 6. Nizozemska 121, 7. Italija 103, 8. Norveška 102,5, 9. Anglija 102, 10. Madžarska 65, 11. Švica 63 točk.

SK Železničar ml.—SD Rapid ml. 3:2 (0:0).

Včeraj se je odigrala na igrišču SK Železničarja prijateljska tekma med mladina Rapida in Železničarja. Vkljub temu, da je Rapid igral s pojačeno postavo, so mogli igro odločiti zase ambicioznejši Železničarji. Tekma je bila deloma precej zanimiva, odigrana v živahnem tempu, vendar ni stala na običajni višini junijskih tekem. Rapid je igral precej ostro, Občinstva je bilo mnogo.

Trojica športnikov - veslačev, ki je startala prejšnjo nedeljo 5. tm. iz Maribora proti Beogradu in o kateri smo poročali, da se je imela danes teden boriti s silnim viharjem na Dravi ob madžarski meji, je v soboto zjutraj ob 8. srečno prispela na cilj. Petrovič, Vežjak in Ledvinka so morali v Osijeku čakati pet ur, ker je bila Drava zaprta. Kakor nam javljajo veslači, so na svoji zanimivi poti tudi dve noči preveslali. Radi raznih ovir so potrebovali za progo Maribor—Beograd torej šest dni in ne pet, kot so imeli proračunano.

Kolesarska dirka.

Naše najmlajše kolesarsko društvo »Poštela« v Radvanju priredi pojutrišnjem na praznik ob 14. otvoritveno dirko Maribor—Gornja Poljskava in nazaj (30 km). Start in cilj gostilna Škof.

Hazena Ilirija—BHP 10:3 (4:2).

Prvo tekmo na svoji turneji po Srbiji je včeraj proti reprezentanci beogradskega podsaveza odločila družina SK Ilirije v velikem razmerju v svojo korist.

Amerika—Anglija 8:6.

Včeraj je bila odigrana v Stamford-Bridge na Angleškem meddržavna lahko atletska tekma med Ameriko in Anglijo, v kateri se je posrečilo gostom odnesti zmago v razmerju 8:6. Američani so pa bili močnejši le v skoku in metanju.

Šahovska olimpijada amaterjev se je vršila te dni v Haagu. Že kmalu po prvih igrah se je izkazalo, da bo dosegla svetovno prvenstvo Madžarska, ki je res dobila šampionat s 44 točkami. Sledijo potem Amerika 39,5, Poljska 37, Avstrija 36,5, Danska, CSR, Švica po 34, Argentinja 33,5, Holandska, Nemčija po 31,5, Švedska, Francija po 31, Italija 26,5, Rumunska 25,5 in Španija 13,5. Po poročilih listov so bile zastopane v Haagu vse »šahovske narodnosti« razen Anglije, Rusije in Jugoslavije.

S študentske olimpijade.

V Parizu je v nogometnih tekmah za študentsko prvenstvo sveta zmagala večeraj Italija nad Francijo 4:3.

Gradec: včeraj so se pričele prvenstvene nogometne tekme za drugo polovico prvenstvenega leta 1928: Sportklub—Hakoah 2:2. — Prijateljska Austria—Hertha 4:2 (2:0).

Dunaj: Vienna—Hungaria (Budimpešta) 1:1 (1:0), Rapid—Hertha 4:1 (4:0), Austria—FAC 3:1 (2:1).

Berlin: Tennis Borussia—Fc Breslau 0:2, Hertha—Beuthen 5:5.

Frankfurt: SV Frankfurt—Hašk 4:0.

Velika Kanža: Ferencvaroš—SK Kanža 4:0.

Sobotišče: v soboto Ferencvaroš—Sarbaria 5:1.

Praga: Meteor VIII.—Slavia 3:1 (2:0), DFC (Praga)—DFC (Ustje) 5:1 (3:2), Rapid—CAFK 7:1 (3:0).

Wiesbaden: Hašk—SK Wiesbaden 5:4.

Altona: južna Nemčija—severna Nemčija 5:3.

Lepa Hrvatica

ceni lepo perilo in skrbi, da bo dolgo trajno in se vedno bleščalo od snage. Ona radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

ttega, da lahko povsod zastopa zunanje ministrstvo, podeljena tudi peerska čast. Formalno je torej zasopništvo popolnoma v redu, ni pa v redu to, da velja zastopnik angleškega zunanjega ministra po vseh državah Evrope za velikega nasprotnika miru. Če je angleški zunanji minister res bolan, bi lahko naši zanj kakega drugega zastopnika in ne ravno miru tako nasprotno osebnost. Raditega ni čuda, da se splošno domneva, kako hoče Anglija spremeniti dnevni red seje Društva narodov in celo prepričati podpis Kellogg-ovega pakta.

Vojna naj se prepreči! — Ali ovira ta namen le eno velesilo pri poveličevanju vojne in oborožene sile na svojem področju? Te dni so se začeli v Angliji veliki zračni manevri. Še nikdar in nikoli se ni manifestirala tolika oborožena sila. Nikjer še ni bilo zbranih toliko vojnih letal in zrakoplovov. 250 največjih in najnovejših letal z bombami najnovejše konstrukcije bo krožilo nad Londonom ter dajale svetu primer in sliko bodočih vojn. Da bo slika popolna, bo uprizorjen tudi zračni napad na vojno пристanišče Dover. Topništvo je že razpostavljeno za obrambo in tudi vojne ladje vseh vrst so že v pripravljenosti. Tokrat bodo sicer delovali v bombah neškodljivi plini, oddajali se bodo slepi topniški streli, pokazalo se bo pa vendarle zelo nazorno in natančno, koliko je napredovala vojna stroka v dobi, ki pripravlja slovesne pogodbe proti vojni.

31 italjanskih mornarjev je v podmornici »S 14« tik obale otoka Brioni našlo strašno smrt. Ko je bila podmornica pod površino Adrije, se je posadka zadušila v strupenih plinih. V nekako opravičilo te strašne nesreče se je potem poročalo, da je bila podmornica stara in majhna. Zgradili so jo že leta 1917.

Iz tega sledi, da gradijo Italijani od tedaj boljše in večje podmornice, ki so namenjene edino uničevanju ter so neuporabne za vsako drugo svrhu. 31 mornarjev stare podmornice »S 14« je že plačalo s svojim življenjem vojne priprave vlade. Kolikim je še namenjena enaka usoda, ko se gradi toliko novih in boljših podmornic! In to vse od vlade, ki bo 27. avgusta tudi podpisala pakt proti vojni.

Na zemlji ni ljudstva, ki bi samo iz svoje volje hotelo vojno. Samo diplomati, vojni strokovnjaki in demagogi so prepričani, da ne more biti sveta brez vojne kljub vsem mirovnim pogodbam in protivojnim paktom. Položaj je jasen: Dokler ne zmaga narodna miroljubnost in dokler vsi narodni in državni voditelji ne bodo delovali v njenem duhu, se bo nadaljevala dvoletna igra, da se z eno roko podpisujejo protivojni sklepi, dočim se z drugo na narodni račun pripravlja novo in vedno strašnejše orožje.

Frispevajte za spomenik Kralju Petru v Mariboru

Ob podpisovanju protivojnega pakta

ZNAKI DVOLIČNOSTI. — VELIKI ANGLEŠKI MANEVRI. — »S. 14«.

Dne 27. t. m. bi moral biti v Parizu slovesno podpisan pak, katerega je predložil ameriški državni tajnik Kellogg v prepričitev bodočih vojn. To je seveda papirnata pogodba, ki s podpis zastopnikov velikih držav še ne more dati popolnega jamstva za mir. Kljub temu se svet veseli, da je vsaj tako daleč prišlo. Prvič po vojni bo prišel ob tej priliki v Pariz tudi nemški zunanji minister in tako se ta dan res lahko smatra za dan

mednarodne sprave in miru. Od vseh pogodb, ki so bile podpisane do sedaj, je ta vsekakor najvažnejša že vsled tega, ker polaga svet na njo največje nade.

Te dni se je pa razglasilo, da angleški zunanji minister Chamberlain ne bo zastopal Velike Britanije v Parizu pri tem podpisovanju. Opravičuje se z bolehnostjo. Zastopal ga bo lord Cushendun. Ta mož ni samo državni tajnik za zunanje zadeve, temveč njemu je bila ravno radi

Edgar Wallace:

Žaba z masko

(The Fellowship with the Frog.)

Ko je Bennet zapustil svoj urad, da bi šel h kosilu, je na vogalu zagledal zane-marjenega moža turobnega izgleda, ki ga je ošinil le s površnim pogledom. Elka ni poznal in tako tudi ni vedel, da mu je ta sledil v malo gostilno, kamor je hodil z Johnsonom na skromno kosilo. Ray tudi vsled tega ni imel nobene pozornosti za druge ljudi, ker je bil ta dan tako razpoložen, da je mislil samo na sebe in z veliko jezo tudi na starega, bradatoga Maitlanda.

»Stari vrag« je pripovedoval, ko je šel vstric Johnsona, »desetodstotni odtegljaj od plač je sklenil in ravno pri meni je moral začeti. Listi pa poročajo danes zjutraj, da je za novo bolnišnico v Nordu daroval 5000 funtov.«

»Možakar zna biti tudi dobrotljiv. Kar se pa odtegljaja tiče, se Vas je hotel eno stavno iznebiti,« je dejal Johnson. Kaj pomaga zmerjanje. Posli so slabi in borza skače. Stari Vas hoče odsloviti, ker se mu zdite nepotrebni. Pri tem pa ne smete pozabiti na idealnejše strani življenja Ray!»

»Idealne strani?« je zarohnel mladi mož in zardel do ušes. »Plačo imam kakor najmlajši sluga, rabim pa toliko denarja.«

Filo je vzdihnil in tokrat se je zmračilo njegovo dobrodušno lice.

»Če bi tako mislil kakor Vi, bi moral zblazneti, ali pa postati velik zločinec. Komaj za polovico več zaslužim od Vas, a mi stari vendarle zaupa stotisoče. Umetnost biti srečen — je menil, ko je porinil krožnik od sebe ter si prižgal cigareto,« obstoji v tem, da človek nima velikih potreb. Tedaj dobi vedno več, kot pa potrebuje. Kako gre Vaši sestri?»

»Hvala, dobro,« je odvrnil Ray ravno-dušno. Ela ima isto nagnjenje kakor Vi. Lahko je filozofično gledati na skrbi drugih. — Kdo je pa ta čuden človek?« je dejal, ko je nekdo prisedel k nasprotni mizi. Filo, ki je bil kratkoviden, si je nadel očala.

»To je Elk — eden od Scotland-Yarda«, je odgovoril ter se nasmejalo došlecu. Ta pozdrav je v veliko Rayevo nezadovoljstvo privabil nerodnega moža k mizi.

»Moj prijatelj, gospod Bennet-inspektor Elk.«

»Samo detektiv,« je popravil Elk. — »Usoda je glede povišanja vedno kruta proti meni. Sicer ne vem, zakaj bi nekdo lažje lovil tatove, če ve, kdaj je bil rojen Washington ali pa, kdaj je umrl Napoleon. Jaz si tega ne morem zapomniti. — Ali jeste vedno tukaj, gospod Bennet?« Ray je prikimal.

»Mislim, da poznam Vašega gospoda očeta, — Johna Benneta iz Horshama.« Ray je vstal ves nevoljen, se opravičil s pomanjkanjem časa ter pustil dvojico samo.

»Zal dečko,« je mrmral Elk ter dolgo gledal za mladim Bennetom.

5.

Elk je spremljal Johnsona, in ko sta se bližala banki, je gospod Johnson prenehal sredi svojega zanimivega modrovanja ter povspešil korake. Elk je opazil pred seboj Raya Benneta, poleg njega pa vitko dekliško postavu. Uganil je, da je to Ela Bennet. Johnson se je deklici bližal čim hitreje je mogel pri svoji rejenosti.

»To snidenje mi je v nepričakovano veselje, gospodična Bennet.« Johnsonov dobrodušni obraz je živo rdel in Elk si je mislil, da podaja dekletu roko še topleje in pristrčnejše kakor navadno.

»Nisem nameravala danes v mesto, a je oče zopet na svojem izletu. In smšno — če ne bi vedela, da se je njegov vlak odpeljal že pred par urami, bi prisegla, da sem ga pravkar videla na nekem avtobusu.«

»Moj prijatelj, gospod Elk,« je predstavljal Johnson precej nerodno.

»Veseli me, da sem Vas spoznal, gospodična Bennet,« je rekel Elk ter pri tem dobro opazil Rayevo nevoljo nad ponovnim srečanjem. Ray se je poslovil in Ela mu je še nekaj kratko in tiho dejala. Elk je videl, da je mladenič pri tem nagrbnil čelo.

»Ne, ne, ne bom prišel tako pozno,« je rekel tako glasno, da je detektiv lahko slišal. Pozdravil je ter izginil v banko. Ela je zamišljeno zrla za njim, podala Johnsonu roko, kratko pozdravila Elka ter odšla.

»Ali ste gospodično Bennet že prej poznali?«

»Površno,« je odvrnil Elk čemerno, površno poznam skoraj vse ljudi — dobre in slabe. Čim boljši so, tem manj jih poznam. Na svidenje!»

Ko je Johnson odšel v banko, je Elk brez cilja korakal dalje. Prekoračil je cesto ter obstal, da si prižge cigareto. Bilo je ob štirih in pred vrati »Združenih Maitlandov« je obstal neki taksameter ter čakal. Nekaj minut pozneje je videl Elk starega Maitlanda stopiti iz palače. Maitland ni pogledal ne na desno, ne na levo. Elk ga je opazoval z velikim zanimanjem. Navidez ga je poznal ter ga je že tudi parkrat obiskal v uradu radi malih tatvin, ki so se dogodile v hiši. Tedaj se je seznanil z Johnsonom, ker je stari Maitland razgovor prepustil njemu kot svojemu tajniku. Elk je cenil Maitlanda na blizu 70 let in prvič se ga je polastila radovednost, kje neki stanuje. Prvič se je zavedal čudnega dejstva, da pravzaprav ničesar ne ve o tem finančniku in

da je Maitland edini veljak, o katerem se ničesar ne piše po listih.

Ko se je Maitlandov avto odpeljal, ni mogel Elk premagati radovednosti in mignil je drugemu avtomobilu.

»Vozite za njim,« je velel. Voznik je molče prikimal, kajti po londonskih cestah ni bilo šoferja, ki ne bi poznal melanholičnega policista. Prvi avto je vozil naglo v smeri London-Nord ter obstal na prometnem križišču v Finsbury-parku. Maitland je izstopil ter odhitel po stranski ulici. Elk mu je sledil za petami. Stari je napravil le kratko pot ter vstopil v cestno železnico. Vozovi so se že premikali, ko je Elk skočil za njim. Stari je našel prostor, izvlekel iz žepa zmečkan časopis ter začel čitati. Voz je vozil proti Tottenhamu, kjer je gospod Maitland izstopil.

Krenil je v stransko ulico, jo prekoračil, zavil v drugo še ožjo in neznatnejšo ter potem v največje začudenje Elka odprl železna vrata neke temne in umazane hiše. Naglo je vstopil ter zaloputnil vrata za seboj.

Detektiv je gledal po ulici navzgor in navzdol. Tu so prebivali revni ljudje. Elk si je ogledal hišo še enkrat ter svojim očem ni mogel verjeti.

Okna so bila umazana, zavese cunjaste, vse silno zanemarjeno. In to naj bo hiša Maitlanda, moža, ki je neki bolnici daroval 500 funtov in ki vlada nad milijoni!

Elk je kratko premislil in potrkal na vrata. Dolgo ni bilo odgovora. Potem se je pa čulo cepetanje nog v copatah in neka stara ženska z bolezensko rume-nim obrazom je odprla vrata.

»Oprostite,« je dejal Elk, »zdi se mi, da je gospod, ki je ravnokar šel tu skozi, to-le izgubil.« Pokazal ji je žepni robec, v katerega je ženska za trenutek strmel, nato ga pa brez besede zgrabila ter mu vrata zaloputnila pred nosom.

»To je bil zadnji od mojih boljših žep-

nih robcev,« je zamrmral Elk. Pogled je pa le vrgel v notranjost hiše. Videl je mračen hodnik, pokrit z obrabljeno preprogo. Sklenil je iti naprej ter se malo porazgovoriti z ljudmi.

»Ne vem prav; ali Maitland ali Maitland,« je dejal trgovec na vogalu, »stari gospod odide redno ob devetih ter se vrača ob istem času kakor danes. Ne vem povedati, kdo je, to pa vem, da ne jedo dosti. Kupuje vse pri meni, a to, kar imata dva človeka za ves dan, ne bi bilo zdravemu otroku preveč za eno samo kosilo.«

Elk se je potrčeval. Skopuh je običajna pojava v literaturi in najde se tudi v vsakdanjem resničnem življenju, stari Maitland pa mora biti skopuh vseh skopuhov in Elk je sklenil, da mu bo tudi v bodoče posvečal vso pozornost.

Trenutno se mu je pa zdelo potrebno, da koncentrira svoje moči okrog interesantne mlade dame, gospodične Lole Bassano. Njen naslov ga je vodil v eno najmodernejših cest, kjer so samo bogati stanovalci. Elk; ki se ni dal tako lahko presenetiti, je bil precej iz svojega ravnotežja, ko je videl, da ima Lola v razkošnem poslopju celo vrsto sob.

Sluga, kateremu se je zdel Elk po svoji zunanosti dovolj sumljiv, je naznanil, da stanuje gospodična Bassano v tretjem nadstropju.

»Kako dolgo že stanuje tu?«

»To Vas prav nič ne briga,« je odvrnil sluga. »Tam je vhod za liferante.«

Zanimalo bi me, če taki ljudje kot si Ti, spleh kaj mislijo,« je godrnjal Elk ter pokazal svoj znak.

»Dva meseca že stanuje tu,« je nato takoj razložil sluga. In da Vam povem resnico, večkrat sem se že čudil, da je v tej ulici dobila stanovanje. Kakor sem slišal, je imela prej igralnico. Menda ven dar niste prišli, da bi jo aretirali? To bi bil velik škandal za našo hišo.«

(Dalje prihodnjic.)

Mariborski in dnevni drobiš**Gostilna »DRAVOGRAD«**

Maribor, Smetanova ulica št. 54, toči naravno fransko vino od gospe Frangesch. Topla in mrzla jedila vsak čas na razpolago. Za obisk prosita gostilničarja J. M.

Vsakovrstno angleško,

češko in jugoslovansko sukno že od 24 Din naprej dobite pri J. Trpinu, Maribor, Glavni trg.

Dobrodošlo gostilno

na prometnem kraju blizu farne cerkve dam v najem. Naslov pove uprava lista. 1527

Brivski salon Mrakič

Maribor, Cankarjeva ulica 1 se cenj. damam in gospodom najtopleje priporoča. 777

Stanovanje,

kuhinja 2-3 sobe išče mirna družina v mestu ali na periferiji. Plača dobro. Vse-litev v stanovanje dne 16. septembra tl. Naslov pove uprava. 1522

Triko svilo

140 cm široko za obleke in perilo à Din 95 dobite pri J. Trpinu, Glavni trg 17, Maribor. XIII

Lepa velika temnordeča perzijska preproga in antikvarična pisalna miza na prodaj. Naslov pove uprava »Večernika«. 1507

Kupim

dobro ohranjen štedilnik srednje velikosti. Koroščeva ulica 7, vrata 5. 1523

1515

Jutri v torek

14. t. m. ob lepem vremenu pri „Gembrinu“

VELIKI VRTNI**KONCERT**

Schönerjaya godba

Občeznana dobra kuhinja, pivovarska vina, Tschelligjevo marčno pivo in pivo „a la Pilsen“

Začetek ob 20. uri

Vstop prost

Za obilen obisk se priporoča

A. J. RAČIČ, restavrater**V KAVARNI EVROPA**

dnevno krasen spored. Od 16. avg. naprej se predvaja Pat in Patachon ter Ballet Eriksen

Morske ribe

se dnevno pečejo edino v

„Prvi dalmatinski kleti“

Maribor, Mesarska ulica 5

1514 **Povodnik****IZŠEL JE****ALBUM SLOVENSkih KNJIŽEVNIKOV**

Knjiga, ki je razkošno opremljena stane do 5. maja brezplačno 130 Din, vezana 160 Din, poštnina 10 Din več. Naroča se v

knjigarni Tiskovne zadruga, Maribor Aleksandrova cesta šte. 13**KIS ZA ULAGANJE**

kumerc in drugo, vinski kis, špirt, vse vrste likerjev, tropinovec, droženko, slivovko, rum, konjak itd. Na drobno! dobite po zmernih cenah edino pri tvrčki Na debelo!

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA 19

tovarna za izdelovanje dezertnih vin in sirupov. XVI